

Інформація для доведення до батьків

ДІТИ В ІНТЕРНЕТІ

Проблема безпеки дітей в мережі Інтернет вже не здається Україні такою далекою. Ніхто не може заперечити, що на сьогоднішній день вона постала особливо гостро.

Відомо, що підлітки у період заниженої самооцінки шукають підтримки серед своїх друзів, а не у родинному колі. Старші підлітки, бажаючи незалежності, мають потребу ототожнювати себе з певною групою й схильні порівнювати цінності своєї сім'ї та своїх товаришів.

ЩО РОБЛЯТЬ ПІДЛІТКИ ОН-ЛАЙН

В он-лайні підлітки завантажують музику, використовують обмін миттєвими повідомленнями, електронну пошту та грають в он-лайнкові ігри. За допомогою пошукових серверів підлітки знаходять інформацію будь-якого змісту та якості в мережі Інтернет. Більшість підлітків реєструються у приватних чатах та спілкуються на будь-які теми, видаючи себе за дорослих. Хлопці в цьому віці надають перевагу всьому, що виходить за межі дозволеного: брутальний гумор, насильство, азартні ігри, еротичні та порносайти. Дівчатам, які мають занижену самооцінку, подобається розмішувати провокаційні фото, вони схильні на фривольні розмови, видаючи себе за дорослих жінок, в результаті чого стають жертвами сексуальних домагань.

ЯК ЗАБЕЗПЕЧИТИ БЕЗПЕКУ ДІТЕЙ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

- Для більшості дітей Інтернет є важливою частиною їх суспільного життя, тому забороняти його категорично не можна. Але можна регламентувати час, проведений біля комп'ютера і встановити для дітей деякі обмеження. Для цього розробіть разом з дитиною, запишіть і повісьте на видне місце внутрішньосімейні правила використання Інтернету. У них можна включити наступні обмеження: кількість часу, який щодня проводить в Інтернет дитина, в який час (до або після домашніх завдань, спортивних тренувань і т.д.) він може ним користуватися, обмеження на відвідування чатів або перегляд матеріалів «для дорослих».

- Не купуйте дитині персональний комп'ютер. Він повинен знаходитися в загальній кімнаті вашої квартири, а не в кімнаті дитини. Тоді вам не потрібно буде щохвилини перевіряти, чим займається син чи дочка .

- Строго стежте за тим, щоб дитина проводив більше часу на повітрі, в компанії своїх однолітків. Не забувайте про позашкільні заняття і захоплення. Тоді ризик потрапити в Інтернет-залежність буде набагато менше.

- Якщо ваша дитина відчуває труднощі в спілкуванні з однолітками, наприклад, через надмірну сором'язливість, допоможіть йому налагодити контакти, можливо, за допомогою психолога. Запрошуйте додому його однокласників, запропонуйте синові або дочці записатися в театральний гурток чи студію художнього слова - ці заняття сприяють усуненню комплексів у спілкуванні.

- Тактовно і обережно контролюйте своїх дітей в Інтернеті. Для цього ознайомтеся з програмами, які обмежують використання Інтернету та здійснюють контроль над відвідуваними сайтами , наприклад , MSN Premium. Однак пам'ятайте, що кмітливий дитина, якщо постарається, може і відключити цю службу. Тому головне - довіряти дітям і розвивати у них самоконтроль, дисципліну і відповідальність.

- Якщо ви помітили, що дитина цікавиться онлайнковими іграми на певну тему, запропонуйте йому почитати книгу відповідної тематики або купіть настільну гру, словом, зацікавте іншими заняттями.

Пропонуємо декілька рекомендацій, які слід взяти до уваги:

- розміщуйте комп'ютери з Internet-з'єднанням поза межами кімнати вашої дитини, тобто в загальній кімнаті;
- поговоріть зі своїми дітьми про друзів, з яким вони спілкуються в он-лайні, довідайтесь як вони проводять дозвілля і чим захоплюються;

- цікавтесь, які веб сайти вони відвідують та з ким розмовляють;
- вивчіть програми, які фільтрують отримання інформації з мережі Інтернет, наприклад, Батьківський контроль в Windows*;
- наполягайте на тому, щоб ваші діти ніколи не погоджувалися зустрічатися зі своїм он-лайнним другом без вашого відома;
- навчіть своїх дітей ніколи не надавати особисту інформацію про себе та свою родину електронною поштою та в різних реєстраційних формах, які пропонуються власниками сайтів;
- контролюйте інформацію, яку завантажує дитина (фільми, музику, ігри, тощо);
- цікавтесь, чи не відвідують діти сайти з агресивним змістом;
- навчіть своїх дітей відповідальному та етичному поведінню в он-лайн. Вони не повинні використовувати Інтернет мережу для розповсюдження пліток, погроз іншим та хуліганських дій;
- переконайтеся, що діти консультуються з Вами, щодо будь-яких фінансових операцій, здійснюючи замовлення, купівлю або продаж через Інтернет мережу;
- інформуйте дітей стосовно потенційного ризику під час їх участі у будь-яких іграх та розвагах;
- розмовляйте зі своєю дитиною як з рівним партнером, демонструючи свою турботу про суспільну мораль.

Використовуючи ці рекомендації, Ви маєте нагоду максимально захистити дитину від негативного впливу всесвітньої мережі Інтернет. Але пам'ятайте, Інтернет - це не тільки осередок розпусти та жорстокості, але й найбагатша в світі бібліотека знань, розваг, спілкування та інших корисних речей. Ви повинні навчити свою дитину правильно користуватися цим невичерпним джерелом інформації.

Та найголовніше, дитина повинна розуміти, що Ви не позбавляєте її вільного доступу до комп'ютера, а, насамперед, оберігаєте. Дитина повинна Вам довіряти.

Діяльність небезпечних груп у соцмережах

У соцмережах з'явилися групи, в яких кваліфіковані психологи доводять дітей до самогубства. Відомо, що фанати таких спільнот називають себе китами, тому що тварини асоціюються у них зі свободою. Ці кити можуть літати, і цим, можливо, пояснюється те, що даний вид ссавців – один з небагатьох, представники якого добровільно можуть звести рахунки з життям. Суїцидальні спільноти називаються "Море китів" і "Тихий дім". У всіх прихильників таких груп на особистих сторінках зображені відео або малюнки з літаючими китами.

Нелюди, що організували цю систему, працюють наступним чином. Адміністратор групи схиляє дитину до виконання завдань (квестів), причому практично всі завдання передбачають нанесення дитині каліцтв або заподіяння болю. Всі ці «квести» в обов'язковому порядку знімаються на відео. Коли адміністратор групи впевнений в тому, що дитина готова до самогубства, створюється аудіо з музикою, в якому дитина виступає в головній ролі, та обговорюються усі її проблеми, які вона озвучила «провіднику». Єдиний вихід із усіх проблем, який озвучується в цьому «творі», – вчинити самогубство. Перед цим дитина слухає аудіозапис та робить останній крок. Відеозаписи, в подальшому, продаються в мережі Інтернет, або в Darknet.

Також відомо, що для того, щоб вступити в такі групи, потрібно:

- 1) надати заявку для вступу до неї та написати певний текст у себе на сторінці.
- 2) Якщо адміністрація групи затвердить кандидатуру, то буде проведено невеличке психологічне вивчення особи та її готовності до самогубства через спілкування в приватному чаті.
- 3) Наступне повідомлення буде із завданням (опис завдання та час, який надається на його виконання). Виконання кожного завдання потрібно фіксувати на фото або відео. На кожне

завдання надається обмежений час. Якщо учасник не встигає його виконати, то його виключають з групи.

4) Всього надається 50 завдань («квестів») (у фейкових спільнотах – від 13 до 50 «квестів», це залежить від адміністратора).

5) Фінальне завдання – покінчити життя самогубством, та зафіксувати момент смерті на камеру в режимі online.

Батькам, щоб не допустити потрапляння дітей у такі групи, рекомендується:

1. Приділяти більшу увагу психологічному стану дитини;
2. Перевіряти шкіру дитини на наявність пошкоджень. У разі їх виявлення – з'ясовувати обставини, за яких вони з'явилися. Особливу увагу звертати на пошкодження різного роду у формі кита;
3. Перевіряти облікові записи дитини в соціальних мережах та групи, до яких входить акаунт, стежити за вмістом спілкування у приватних чатах;
4. Звертати увагу на коло спілкування дитини;
5. Намагатися зайняти вільний час дитини спортивними або культурними секціями;
6. Обов'язково контролювати, які фото та відеофайли розміщені в гаджетах дитини;
7. Встановлювати функцію "батьківський контроль" на всіх гаджетах дитини.

У відповідь на діяльність небезпечних груп у соцмережах, які доводять дітей до самогубств, батькам необхідно пояснювати, як працюють подібні угруповання, як виявити, чи дитина потрапила у небезпеку, куди краще звернутися та як вберегти дитину у такому випадку. Потрібну інформацію можна знайти на сайті [Департаменту кіберполіції Національної поліції України](#).

Аналізуючи діяльність зазначених груп, [кіберполіція встановила постійних учасників таких спільнот](#), які реєструються з території України.

Батькам варто бути пильними, при можливості – перевірити облікові записи дітей, чи не зареєстровані вони під зазначеними у списку на сайті іменами. При виявленні додаткових облікових записів Департамент кіберполіції інформуватиме шляхом оновлення даного [списку](#).

БАТЬКІВСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У WINDOWS VISTA

З появою нової операційної системи Windows Vista, до складу якої увійшли засоби батьківського контролю (Parental Control), з'явилась можливість легко контролювати отримання дітьми інформації і забезпечити їх захист під час роботи на комп'ютері.

За допомогою засобів батьківського контролю є можливість встановити:

1. обмеження часу, який дитина проводить за комп'ютером;
2. обмеження часу, протягом якого діти можуть входити у систему, зокрема, дні тижня і години, коли доступ дозволено (в інший, не зазначений Вами час, діти не зможуть користуватися комп'ютером. Якщо дозволений час закінчиться, а дитина ще працює за комп'ютером, відбудеться автоматичний вихід із системи);
3. обмеження доступу дітей до мережі Інтернет за допомогою веб-фільтра батьківського контролю.

Завдяки спеціальному веб-фільтру Ви одержуєте можливість встановити низку обмежень на доступ дітей до мережі Інтернет, зокрема:

- заборонити доступ до окремих ігор (ви можете блокувати ігри на підставі вікової категорії та оцінки вмісту, а також заборонити доступ до певних ігор);
- обмежити активність в мережі Інтернет (ви можете блокувати доступ до веб-сайтів, обираючи рівень обмеження об'єму інформації; вказати, яку інформацію за тематикою та вмістом фільтри пропускати, а яку блокувати; заблокувати або дозволити доступ до окремих веб-сайтів; заборонити або дозволити завантаження файлів);

- заборонити використання окремих програм.

Більш детально з можливостями веб-фільтра батьківського контролю можна ознайомитись на офіційному веб-сайті Майкрософт (<http://www.microsoft.com>).

З приводу порушень законодавства України у сфері захисту суспільної моралі звертайтеся до Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі: офіційний сайт – www.moral.gov.ua; e-mail – info@moral.gov.ua

«ІНТЕРНЕТ-ЦЕНЗОР» - БЕЗКОШТОВНИЙ БАТЬКІВСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

Рекомендовано до використання також «Інтернет Цензор» - безкоштовний батьківський контроль. Програма призначена для запобігання відвідування сайтів, що суперечать законодавству, а також будь-яких сайтів деструктивної спрямованості особами молодше 18 років. Інтернет Цензор забезпечує батькам повний контроль за діяльністю в мережі їхніх дітей.

Програма відфільтровує сайти, зміст яких потенційно може нанести шкоду здоров'ю і психіці підлітка. Її розробкою займається компанія «Інтернетдом». База даних з небажаними сайтами постійно оновлюється і автоматично скачується з сервера компанії-розробника один раз в день. Також можна додавати свої сайти в білий і чорний списки.

Програма надзвичайно проста у застосуванні. У ній легко розбереться навіть недосвідчений користувач. При цьому «Інтернет Цензор» добре захищений - дитина не зможе видалити його з комп'ютера. У разі спроби обходу захисту система автоматично відправляє на реєстраційний адресу електронної пошти повідомлення про те, що систему намагаються зламати.

<http://www.icensor.ru/>

КОРИСНА ЛІТЕРАТУРА

Посібники, які Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України пропонує використовувати батькам і педагогам для навчання дітей безпечному користуванню Інтернетом:

1. Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі: посібник для батьків / І. Литовченко, С. Максименко, С. Болтівець [та ін.]. – К.: ТОВ “Видавничий будинок «Аванпост-Прим»”, 2010. – 48с.

<http://online-bezpeka.kyivstar.ua>

2. Виховання культури користувача Інтернету. Безпека у всесвітній мережі: навчально-методичний посібник / А. Кочарян, Н. Гущина. – К., 2011. – 100 с.

<http://www.mon.gov.ua>

3. Безпечне користування сучасними інформаційно-комунікативними технологіями / О. Удалова, О. Швед, О. Кузнєцова [та ін.]. – К.: Україна, 2010. – 72 с.

4. Пам'ятка для батьків “Діти. Інтернет. Мобільний зв'язок”, розроблена Національною експертною комісією України з питань захисту суспільної моралі

<http://www.moral.gov.ua>

5. «Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі» Посібник для батьків. Інститут психології ім. Г.С. Костюка національної академії педагогічних наук України “Київстар” - національний лідер телекомунікацій.

6. Симптоми інтернет-залежності:

<http://www.liga.net>

Разом з членами родини ознайомтесь із змістом таких статей

(адреса: <http://www.osvita.mediasapiens.kiev.ua/media-i-diti-0>).

Як не виростити дитину-телезомбі. Поради батькам Чи винне телебачення в тому, що дитина росте телезомбі? Як не дати дітям від трьох до семи залипнути перед «ящиком», натомість використавши потенціал телебачення для навчання і розвитку.

[Користування Facebook впливає на розвиток підлітків](#) Facebook, ікона соціальних медіа у багатьох країнах світу, з моменту появи у 2004, не тільки допомагає налагодженню контактів та спілкуванню на відстані, але й забирає багато часу у підлітків та молоді і впливає на результати їхнього навчання.

[Як ділитися фото своїх дітей у соцмережах, не дратуючи френдів](#) Вас відфоловила половина стрічки, коли ви запостили лише 54 фото свого чудового немовляти протягом вікенду? Прочитайте це.

[Полякам пропонують щосуботи позбавляти дітей телевізора](#) Польські діти витрачають понад три години на добу на втикання в телеекран.

[Як говорити з дітьми про безпеку спілкування онлайн](#) Пояснюйте, а не повчайте; розберіться в питанні самі, перш ніж учити; моніторте обережно.

[Чи варто пустити дітей у Facebook? Аргументи батьків за і проти ініціативи Марка Цукерберга](#) Наразі у найбільшій соцмережі світу заборонено реєструватися людям віком до 13 років — проте перевірити вік онлайн неможливо.

[Єврокомісія стурбована станом безпеки дітей в інтернеті](#)

Батьки та вчителі повинні дбати про безпеку в онлайні так само, як у реалі.

[Канадським освітянам порекомендували не френдити учнів](#)

«Відхиляйте запити на дружбу в соціальних мережах, прислані вашими учнями, і не намагайтесь зафрендити учнів».

Діти і медіа: завжди разом, коли не сплять За результатами дослідження Кайзерівського сімейного фонду, медіаспоживання серед американців 8-18 років стрімко зростає.

[Предків викликатимуть до школи через твітер](#) У каліфорнійських дітей з'явився привід менше любити соціальні медіа.

[Вийшов перший дитячий журнал на iPad](#)

Можна безкоштовно завантажити з iTunes Store

[Шкільна освіта чинить опір комунікаційним технологіям – навіть в Америці](#) Соціологи опитали кількасот тисяч учнів, учителів і батьків і довідались про найбільші перешкоди для поширення сучасних комунікаційних технологій у школі.

[Щодня Фейсбук блокує двадцять тисяч малоліток](#) Соціальна мережа не дозволяє реєструватись дітям молодше 13 років.

[80% дітей до 5 років користуються інтернетом](#) Щонайменше раз на тиждень – це показали результати дослідження, проведеного у США.

[Наші читачі не поспішають пускати дітей в інтернет без нагляду](#) Контролювати, що дитина робить онлайн, на їхню думку, слід до 15-16 років.

[Думка: Чи варто френдити й коментити свою дитину?](#) Бажання батьків захистити їхніх дітей у мережі не повинне перетворюватись на гіперопіку та нав'язливість.

[Українські діти в інтернеті – легка здобич для маніяків і шахраїв](#) Понад 90% дітей – в інтернеті, але безпекою переймається меншість.

КОРИСНІ ВЕБ-РЕСУРСИ

Перелік рекомендованих для дітей онлайн-ресурсів, затверджений на засіданні Національної експертної комісії України з питань захисту суспільної моралі (рішення N 2 від 20.04.2010)

<http://www.mon.gov.ua>

Матеріал взято з сайту Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

1. ON-ляндія. Безпечна Веб-країна

<http://www.onlandia.org.ua>

Портал для дітей, батьків, учителів. Он-ляндія - це інтерактивний курс з інтернет-безпеки - спільна ініціатива програми Microsoft «Партнерство в навчанні», соціально відповідальних комерційних структур, неурядових організацій, за підтримкою

громадського-соціальних діячів. Сайт містить матеріали для дітей, батьків і вчителів (інтерактивні сценарії, короткі тести, готові плани уроків), завдяки яким діти зможуть освоїти основи безпечної роботи в Інтернеті.

2. Безпека в Інтернеті для вчителів

<http://fizika.net.ua>

Безпека в Інтернеті на веб-сайті вчителів фізики. Поведінка у мережі. Неприємності в мережі. Поради щодо планування уроків "Безпека в Інтернеті". Словник користувача Інтернету. Як правильно писати матеріали для публікації в Інтернеті.

3. Допомога дітям: безпека мережі Інтернет для дітей та підлітків

<http://planetofsupport.org>

Рекомендації експертів батькам, в яких є діти молодшого і середнього шкільного віку і доступ до Інтернету. Практична інформація допоможе попередити загрози і зробити роботу дітей в Інтернеті корисною та безпечною.

4. Конфіденційність і безпека в Інтернеті: запитання й відповіді

<http://windows.microsoft.com>

5. Навчання дітей безпеці в Інтернеті. Європейський контекст

<http://osvita.mediasapiens.kiev.ua>

6. Правила Інтернет-безпеки і Інтернет-етики для дітей і підлітків

<http://www.chl.kiev.ua>

7. Ребенок в сети

<http://detionline.ru>

Сайт призначений допомогти вам захистити дитину від небезпеки в Інтернеті. Дані про вплив Інтернету на дітей, інформація про можливу небезпеку, підказки для батьків, захист дитини під час подорожей по Інтернету, дітям про віруси.

8. Безпека в Інтернеті учням

<http://www.scribd.com>

9. Мультимедійна презентація.

Безпека в Інтернеті

<http://www.slideboom.com>

10. Мультимедійна презентація.

Веб-спілкування, нетикет

<http://netiquette4uth.blogspot.com>

Блог Державної бібліотеки України для юнацтва, м. Київ присвячений етикету, безпечній роботі та спілкуванню в Інтернеті. Словник Інтернет-термінів, інформаційні матеріали, культура віртуального спілкування, корисні посилання.

11. Онляндія - безпека дітей в Інтернеті

<http://www.facebook.com>

Сторінка Онляндії в соціальній мережі facebook. Доступна, практична інформація з Інтернет-безпеки дозволить навіть початківцям ефективно використовувати ресурси мережі й захистити себе від небажаного контенту. Інтерактивне спілкування із експертами у сфері безпеки дітей в Інтернеті.

Використані джерела:

1. Безпечне користування сучасними інформаційно-комунікативними технологіями / О. Удалова, О. Швед, О. Кузнецова [та ін.]. – К.: Україна, 2010. – 72 с.

2. «Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі» Посібник
для батьків. Інститут психології ім. Г.С. Костюка національної академії педагогічних наук України "Київстар"

3. <http://www.mon.gov.ua>

4. <http://www.moral.gov.ua>

5. <http://online-bezpeka.kyivstar.ua>
6. <http://www.onlandia.org.ua>
7. [http:// www.onlandia.org.ua](http://www.onlandia.org.ua)
8. <http://nadoest.com>
9. <https://greenford.jimdo.com>
- 10 <https://psixologiya.jimdo.com>